

{Víra a nepředmětlost / Nepředmětlost a víra}

Práce vychází z předpokladu, že současný úpadek náboženství (religiozity) nejenom že nepostihuje víru, ale je do značné míry důsledkem působení víry na religiozitu. Vzniká proto úkol revidovat dosavadní tradici reflexe víry, která ji spojovala s náboženstvím. Nutnost přísného rozlišování mezi vírou a reflexí víry. Nová reflexe může být zabezpečena jen novým způsobem myšlení. Proto nutnost revize předmětného myšlení a rozvrhu myšlení „nepředmětného“. Pojetí předmětu a předmětnosti. Předmětné a nepředmětné intence. Povaha řeči: řeč jako prostor, jako svět. Převaha nepředmětných intencí v „přirozených“ jazycích. Mythos a Logos: identifikace a distance. Co není předmět: já, (každé já,) svět, řeč, kontext, mezilidské vztahy (v důsledku toho ovšem i všechny vztahy mezi subjekty i těch nejnižších úrovní), každá událost, která ještě není minulostí, ergo dějiny, i současná (ještě neskončivší) epocha, atd. Nepředmětné konotace se vztahují především k budoucnosti, tj. k tomu, co (ještě) není. Ale je budoucnost, která nikdy (v rozumném rozsahu) „nenastane“, tj. nedojde zvnějšnění (ergo ani zpředmětnění) anebo jen částečného, parciálního. A přitom taková částečná realizace (např. pravda – pravdivý soud nebo poznatek) je založena na celku toho, co jako celek nemůže být přítomné (bez pravdy vůbec není možný žádný partikulární poznatek nebo soubor poznatků). – To je ovšem pouze časový aspekt. Nepředmětná skutečnost, tj. ryzí nepředmětnost přichází z budoucnosti, ale není na budoucnost redukovatelná. – Budoucnost se stává přítomností tím, že navazuje na minulost. Budoucnost, která ve svém zpřítomňování na žádnou minulost nenavazuje, je primitivní, primordiální budoucností a tím nepravou, protože typickou budoucností. Vazba budoucnosti na minulost. (Hloubětín, 18. 8. 81, přepis – 810818-1.)